

การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
Administration to Promote Information Technology Applications
in the Secondary Educational Schools of Service Area Office 2

สุพจน์ วงศาโรจน์ และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ

Supoj Wongsaroj and Wiruch Wiruchnipawan

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Eastern Asia University

Received: August 7, 2017

Revised: September 26, 2017

Accepted: September 28, 2017

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิธีการวิจัยแบบผสมโดยเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเสริม กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1,849 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่สำคัญคือ โรงเรียนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้โดยเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีไม่มากเท่าที่ควร (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญคือ โรงเรียนควรกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (3) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรกำหนดและนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ไปปรับใช้ในการวางแผน หรือกำหนดขั้นตอนสำหรับการบริหารจัดการ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, มัธยมศึกษา เขต 2

Abstract

The objectives of this study were to examine (1) administrative problems in promoting information technology applications in schools of the secondary educational service area office 2 (2) development guidelines of administration in promoting information technology applications in schools of the secondary educational service area office 2 and (3) administrative strategies in

promoting information technology applications in schools of the secondary educational service area office 2. The balanced scorecard concept (BSC) of four (4) perspectives was applied as conceptual framework of this study. The methodology of this research was designed as mixed methods research using sampling of 1,849 persons. Statistics exercised were mean, standard deviation, multiple regression and Pearson's Correlation Coefficient. For qualitative data, in-depth interviews of 9 experts with face to face interview of 60 minutes each was conducted, and the structured in-depth interview form was also applied. Research results were (1) the major administrative problem was the schools' promotion of information technology applications that combined inadequate preparation for their personnel to work with the technology (2) the administrative development guidelines were primarily that the schools should establish explicit policies and plans to promote information technology applications in schools, such as the student care and support systems and (3) the schools of the secondary educational service area office 2 should establish and use the administrative strategies to promote information technology applications in schools according to the balanced scorecard concept (BSC) consisting of 4 perspectives.

Keywords: administration, information technology, schools of the secondary educational service area office 2

บทนำ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) วันที่ 17 สิงหาคม 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพื่อบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต ภายใต้การกำกับดูแลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จัดตั้งตามประกาศกระทรวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสำนักงาน และที่ผ่านมา 52 โรง ใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน และการนำมาใช้กับงานกิจการนักเรียน เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา เขตหัวขวาง (2) โรงเรียนสิริรัตนธรร เขตบางนา และ (3) โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ เขตหัวขวาง เป็นต้น ทั้งนี้เพราะการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือโรงเรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมองหาวิธีการ ซึ่งรวมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบงานของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากร รวมทั้งการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการบริการเพื่อให้เกิดการพัฒนางาน พัฒนานักเรียน พัฒนาคุณภาพการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ หรือการบริหารจัดการภาครัฐที่มุ่ง “พัฒนาหน่วยงาน” ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่และอยู่ในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 2 กรุงเทพมหานคร และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (student care and support system) ที่ทันสมัยมาใช้ในโรงเรียน ทั้งนี้ มีปัญหาการวิจัยที่สำคัญ คือ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้บริหารจัดการ หรือดำเนินการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น โรงเรียนไม่ได้สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเต็มที่ และเพิ่มระบบมากเท่าที่ควร หรือยังไม่ได้นำมาใช้ นอกจากนี้ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ยังได้เผชิญกับปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล (balanced scorecard concept) 4 ด้าน บางประการ ดังนี้ (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านภายนอกหน่วยงาน เช่น โรงเรียนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในโรงเรียนในทิศทางที่ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง หรือประชาชน ไม่มากเท่าที่ควร และ (2) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านภายในหน่วยงาน เช่น โรงเรียนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนโดยไม่ได้ควบคุมดูแล กำหนดหรือกำกับบุคลากรของโรงเรียนให้ใช้เทคโนโลยีและยึดถือปฏิบัติมากเท่าที่ควร เป็นต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Kaplan & Norton (1996) ได้นำเสนอแนวคิด Balance Scorecard ซึ่งเป็นเครื่องมือทางด้านการบริหารจัดการ ที่ช่วยในการประเมินผลองค์กรและช่วยให้องค์กรนำเอากลยุทธ์ไปปฏิบัติจริง (strategic Implementation) โดยเริ่มต้นที่วิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งเป็นขั้นของการกำหนดปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ และจากนั้นก็เป็นการสร้างดัชนีวัดผลสำเร็จ (Key Performance Indicators--KPIs) ขึ้นเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงเป้าหมายและใช้วัดผลการดำเนินงานในส่วนที่สำคัญต่อกลยุทธ์

Balance Scorecard จะแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบขององค์กรใน 4 มุมมอง ดังนี้

1. มุมมองทางการเงิน (financial perspective) เป็นมุมมองที่จะตอบคำถามว่า เพื่อที่จะประสบความสำเร็จทางการเงิน องค์กรจะต้องเป็นอย่างไรในสายตาของผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ หรือ ผู้ถือหุ้น/เจ้าของต้องการให้องค์กรประสบความสำเร็จทางการเงินอย่างไร เช่น กำไรอาจเป็นสิ่งที่ผู้ถือหุ้นต้องการมากที่สุด ดังนั้นกำไรจึงเป็นตัววัดตัวหนึ่งในมุมมองทางการเงิน เป็นต้น

2. มุมมองด้านลูกค้า (customer perspective) เป็นมุมมองที่จะตอบคำถามที่ว่า เพื่อจะบรรลุถึงเป้าหมายของกิจการ องค์กรจะต้องเป็นอย่างไรในสายตาของลูกค้า กล่าวคือลูกค้าต้องการให้องค์กรเป็นอย่างไรในมุมมองของลูกค้า เช่น ลูกค้าอาจต้องการให้องค์กรสามารถผลิตของที่มีคุณภาพ ดังนั้นคุณภาพสินค้าก็จะเป็นตัววัดตัวหนึ่งในมุมมองด้านลูกค้า เป็นต้น

3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (internal business process) เป็นมุมมองที่จะตอบคำถามที่ว่า เพื่อที่จะทำให้ผู้ถือหุ้นและลูกค้าเกิดความพอใจองค์กรจะต้องมีการจัดการภายในอย่างไรคุณภาพ (quality) ระยะเวลาในการผลิตสินค้าและบริหาร (response time) ต้นทุน (cost) และการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด (new product introduction)

4. มุมมองทางด้านการเรียนรู้และพัฒนา (learning and growth) เป็นมุมมองที่จะตอบคำถามที่ว่า องค์กรจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างไร เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างยั่งยืน เช่น ความพึงพอใจการทำงานของพนักงาน (employee satisfaction) ระบบข้อมูลด้านสารสนเทศ (information system)

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการศึกษารั้วนี้ ประกอบด้วยกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ หรือ เหตุ (cause) และกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรตาม หรือ ผล (effect) ในลักษณะที่ต่อเนื่อง สัมพันธ์ หรือเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน (causality) โดยกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ คือ แนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล (balanced scorecard) 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านภายนอกหน่วยงาน (2) ด้านภายในหน่วยงาน (3) ด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต และ (4) ด้านการเงิน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดหรือจัดแบ่งกลุ่มของกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ หรือเหตุ ให้ประกอบด้วย 3 ส่วน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ ตามลำดับ ได้แก่ (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน

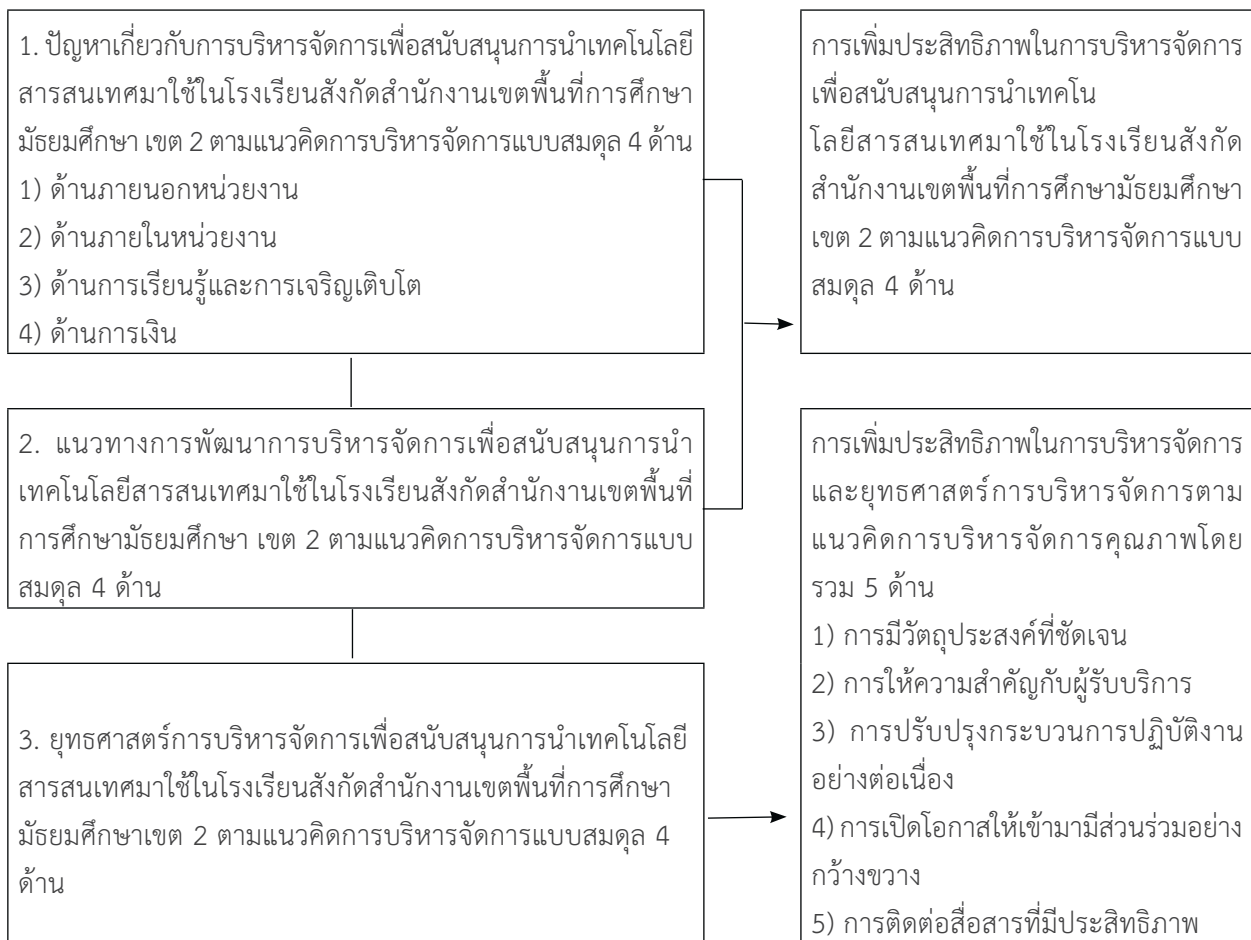
สำหรับกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 10 ด้าน หรือ แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 10 ด้าน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2559, น. 280-281) แต่ผู้ศึกษานำมาปรับใช้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การมีวัตถุประสงค์

ที่ชัดเจน (2) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ (3) การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (4) การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และ (5) การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ต่อจากนี้ไปเรียกว่า แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 5 ด้าน

การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ (เหตุ) และตัวแปรตาม (ผล) ในลักษณะที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อกันข้างต้นนี้ อธิบายได้ว่า ในการศึกษาครั้งนี้ หลังจากที่ได้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน โดยได้กำหนดให้ทั้ง 3 ส่วนนี้ เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็น เหตุ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1-3 ที่สัมพันธ์กันตามลำดับแล้ว ผลที่จะได้รับ หรือผลที่จะตามมาในทิศทางที่ดีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1-2 คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน โดยสถิติที่นำมาใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขณะเดียวกัน ผลที่จะได้รับ หรือผลที่จะตามมาในทิศทางที่ดีขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3 คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการโดยรวม 5 ด้าน โดยสถิติที่นำมาใช้คือ ค่าการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ (เหตุ)

ตัวแปรตาม (ผล)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามอย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อกันโดยจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรูปแบบการวิจัย (research design) ให้เป็นการวิจัยแบบผสม (mixed methods research) ซึ่งเน้นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เป็นหลักในสัดส่วนประมาณ 80% พร้อมกับนำข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ในสัดส่วนประมาณ 20% มาเสริม และเทียบเคียงกับข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยเชิงปริมาณ (Creswell & Clark, 2011, pp. 174-175) กล่าวคือ หลังจากได้ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยเชิงปริมาณแล้ว ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นสำคัญของการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และท้ายสุด จะ

นำข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพมาเทียบเคียงกันว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันอย่างไร ในส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปริมาณนั้น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ที่ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลสนาม (field data collection) หรือการวิจัยสนาม (field research) เป็นหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งมีประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมาก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง สำหรับประโยชน์ของการวิจัยเชิงสำรวจ คือ ผู้ศึกษาสามารถดำเนินการด้วยระยะเวลาอันสั้น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างประหยัด และสามารถเข้าถึงกลุ่มประชากรได้ในวงกว้าง อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบโดยไม่ได้รับอิทธิ

พลใดๆ จากผู้ศึกษา (Creswell, 2002, pp. 421-422) ในเวลาเดียวกัน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (document research) ด้วย เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (reviewed literatures) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือและมีน้ำหนักในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น และนำไปสู่การพบข้อสรุปในการวิจัยต่อไป หัวข้อนี้ประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บุคลากรเป้าหมายทั้งหมดที่ทำการศึกษา อันได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 3 โรง คือ (1) โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา เขตห้วยขวาง (2) โรงเรียนสิริรัตนธรร เขตบางนา และ (3) โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ เขตห้วยขวาง รวมประชากร 7,092 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียน 3 แห่งดังกล่าวจำนวน 1,849 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, pp. 727-728) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 2% หรือที่ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 98% เช่นนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างประเภทการใช้ความน่าจะเป็น (probability sampling) และเป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรมีโอกาสถูกสุ่มหรือถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าๆ กัน

ในส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นประชากรแฝง (hidden population) ที่ไม่อาจจะระบุจำนวนประชากรได้ง่ายและชัดเจน ดังเช่นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้น ประเภทของการสุ่มตัวอย่างจึงเป็นประเภทที่ไม่ใช้ความน่าจะเป็น (non probability sampling) (Guest, Namey & Mitchell, 2013, p. 47) เพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต

2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล โดยในที่นี้ได้ใช้การสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวตามแนวคิดสโนว์บอล (snowball sampling concept) (Biernacki & Waldorf, 1981, pp. 141-163)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง เป็นการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หรือหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of item Objective Congruence--IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.89 และได้ทำการทดสอบ (try out) จำนวน 50 ชุด เพื่อหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม หรือหาค่าครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อถือได้ที่ระดับ 0.87 ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ใช้แบบสอบถามแนวลึกที่มีโครงสร้าง (structured in-depth interview form) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2560 โดยผู้ศึกษา และผู้ช่วยอีก 5 คน ได้ร่วมกันแจกแบบสอบถามจำนวน 1,849 ชุด/คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาได้จำนวน 1,482 คน คิดเป็นร้อยละ 80.15 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,849 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (in-depth interview of experts) หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 9 คน ะ 60 นาที ทั้ง 9 คน และเป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (face to face interview)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลเชิงปริมาณมาทำการประมวลและวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคอมพิวเตอร์ โดยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ในรูปตาราง (contingency analysis) รวมทั้งใช้รูปแบบ

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytical approach) โดยเขียนพรรณนาหรืออธิบายได้ตาราง ส่วนสถิติที่ใช้ เป็นสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าถดถอย พหุคูณ (multiple regression) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ หลังจากได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้ศึกษาได้นำมาประมวล แปลความ และวิเคราะห์ (interpretation and descriptive analysis) และเขียนบรรยายไว้ในตาราง

ผลการวิจัย

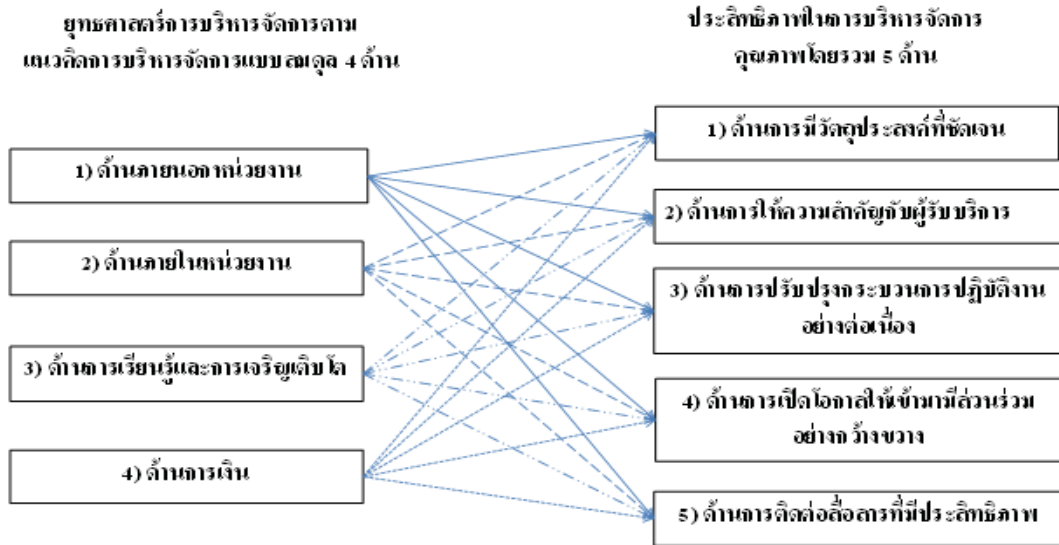
ผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.66) เป็นหญิง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.36) มีการศึกษาระดับระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.64) เป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา สำหรับผลการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อคำถามทั้ง 4 ด้าน โดยปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.47) คือ ด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต ได้แก่ คำถามที่ว่า “โรงเรียนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้โดยเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีไม่มากเท่าที่ควร”

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตาม

แนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อคำถามทั้ง 4 ด้าน โดยแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 2.75) คือ ด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต ได้แก่ คำถามที่ว่า “โรงเรียนควรสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พร้อมทั้งเตรียมและพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้พร้อมและมากเพียงพอ” นอกจากนี้ ผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ปรากฏว่า ทั้ง 9 คน เห็นด้วยกับคำถามดังกล่าว

3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ปรากฏว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุลทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ (1) ภายนอกหน่วยงาน (2) ภายในหน่วยงาน (3) การเรียนรู้และการเจริญเติบโต และ (4) การเงิน (ตัวแปรอิสระ) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (2) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ (3) การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (4) การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และ (5) การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (ตัวแปรตาม) โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุลทั้ง 4 ด้านนั้น เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้าน (1) ภายในหน่วยงาน (2) การเรียนรู้และการเจริญเติบโต (3) ภายนอกหน่วยงาน และ (4) การเงิน (ดังภาพ 2 และตาราง 1) พร้อมกันนั้น สำหรับผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ คือ 8 คน จากทั้งหมด 9 คน เห็นด้วยกับคำถามดังกล่าว

ภาพ 2 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน (ตัวแปรอิสระ) ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 5 ด้าน (ตัวแปรตาม)

ตาราง 1

ลำดับสำคัญอิทธิพลตัวแปรอิสระตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ที่มีต่อตัวแปรตามคือประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 5 ด้าน

ตัวแปรอิสระ (ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิด การบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน)	อิทธิพลของตัวแปรอิสระ (ค่า B) ที่มีต่อตัวแปรตาม (ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 5 ด้าน)					รวมด้าน (ตัวแปรตาม)
	1. ด้านการมี วัตถุประสงค์ ที่ชัดเจน	2. ด้านการ ให้ความสำคัญ กับผู้รับ บริการ	3. ด้านการ ปรับปรุง กระบวนการ ปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่อง	4. ด้านการเปิด โอกาสให้เข้ามา มีส่วนร่วมอย่าง กว้างขวาง	5. ด้านการ ติดต่อสื่อสารที่ มีประสิทธิภาพ	
1. ด้านภายในหน่วยงาน	0.187	0.203	0.260	0.267*	0.214	5
2. ด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต	0.217	0.252	0.234	0.197	0.254*	5
3. ด้านภายนอกหน่วยงาน	0.206	0.240*	0.175	0.232	0.229	5
4. ด้านการเงิน	0.150	0.161	0.173*	0.128	0.147	5

* ระดับอิทธิพลของตัวแปรอิสระ (ค่า B) ที่สูงสุดในแต่ละด้าน

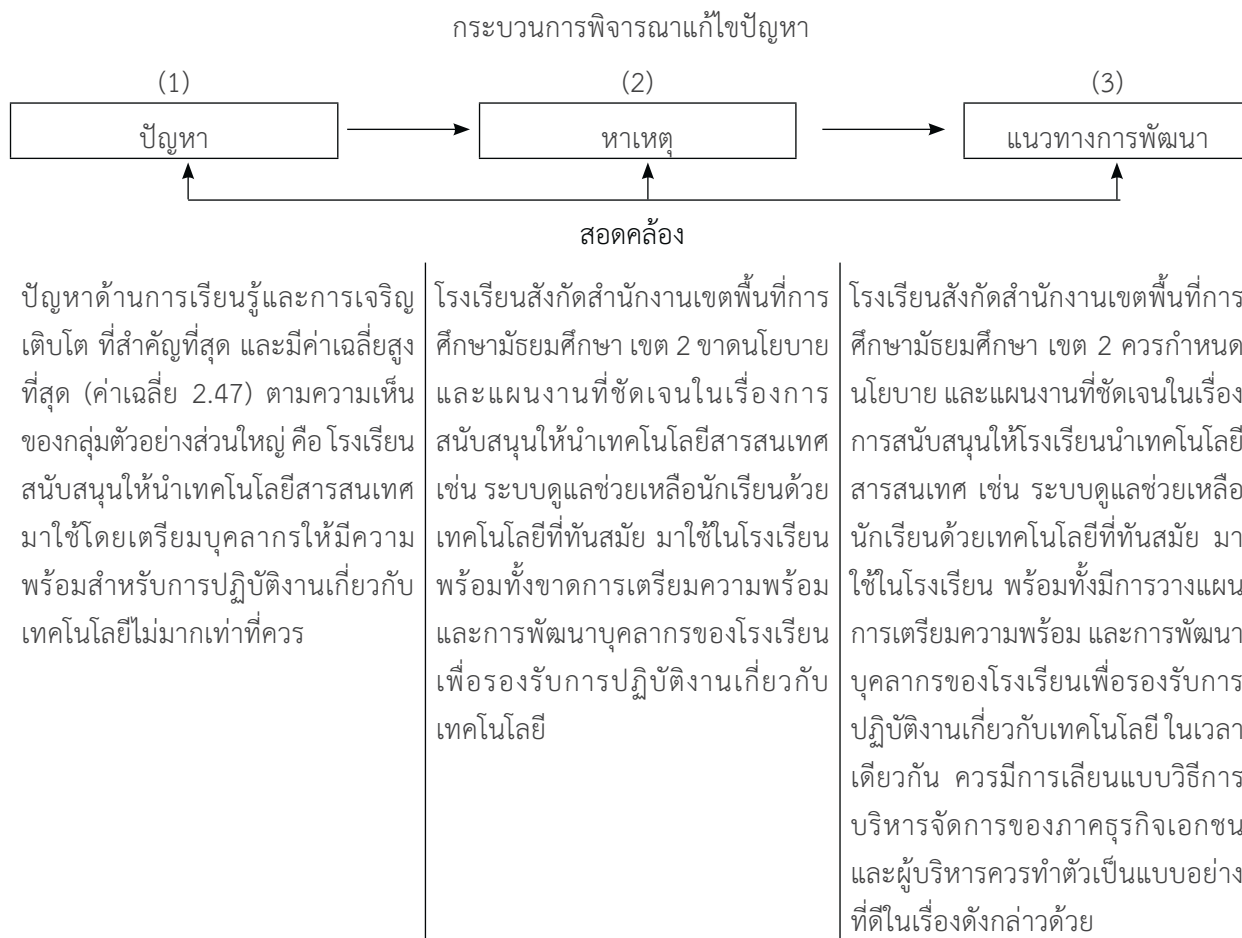
การอภิปรายผล

1. การอภิปรายผลปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน เมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้ศึกษาจึงได้เลือกนำปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด หรือสำคัญที่สุดจำนวน 1 ด้าน มาอภิปรายผลเพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการอย่างเป็นวิชาการ และเป็นระบบต่อไป ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำ กระบวนการพิจารณาแก้ไข ที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา มาปรับใช้ในการอภิปรายผลส่วนนี้ ดังนี้

1. เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากต่อ “ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ” ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.47) ได้แก่ คำถามที่ว่า “โรงเรียนควรสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พร้อมทั้งเตรียมและพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้พร้อมและมากเพียงพอ” นั้น มีสาเหตุสำคัญ

มาจากการที่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ขาดนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในโรงเรียน พร้อมทั้งขาดการเตรียมความพร้อม และการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเพื่อรองรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยี

2. หลังจากทราบและเข้าใจสาเหตุ ดังกล่าวนี้นี้แล้ว ทำให้ผู้ศึกษาเสนอข้อเสนอแนะ หรือเสนอ “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ” ได้อย่างตรงประเด็น ชัดเจน และรัดกุมขึ้น ดังนี้ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรกำหนดนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการวางแผน การเตรียมความพร้อม และการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเพื่อรองรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยี ในเวลาเดียวกัน ควรมีการเปลี่ยนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจ เอกชน และผู้บริหารควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวด้วย ดังภาพ 3

ภาพ 3 การอภิปรายผลปัญหา สาเหตุ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลโดยนำกระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา 3 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้

2. การอภิปรายผลยุทธศาสตร์การบริหารจัดการจากผลการศึกษาปรากฏว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลทั้ง 4 ด้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลทั้ง 4 ด้านนั้น เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยดังได้นำเสนอไปแล้วนั้น

เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน 3 โรง มีความเห็นดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษาที่มีความเห็นว่า สืบเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นถึง

ความสำคัญ และพึงพอใจยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้านนั้น อีกทั้งยุทธศาสตร์ดังกล่าวยังสอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการของผู้ปกครองของนักเรียนอย่างมาก ไม่เพียงเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการดังกล่าวครอบคลุมปัจจัยสำคัญ หรือสาระสำคัญของแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล และนำมาปรับใช้เพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนได้ และมีแนวโน้มช่วยให้การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประสบความสำเร็จหากนำไปใช้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ความเห็นดังกล่าวนี้ สอดคล้อง

กับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ จำนวน 8 คน จากทั้งหมด 9 คน เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นดังกล่าว

ผลการวิจัย

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ โรงเรียนสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้โดยเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีไม่มากเท่าที่ควร

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ โรงเรียนควรสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พร้อมทั้งวางแผน เตรียม และพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้พร้อมและมากเพียงพอ

3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้าน (1) ภายในหน่วยงาน (2) การเรียนรู้และการเจริญเติบโต (3) ภายนอกหน่วยงาน และ (4) การเงิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

เพื่อให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับผลการศึกษา และการอภิปรายผลข้างต้น ข้อเสนอแนะมีดังนี้

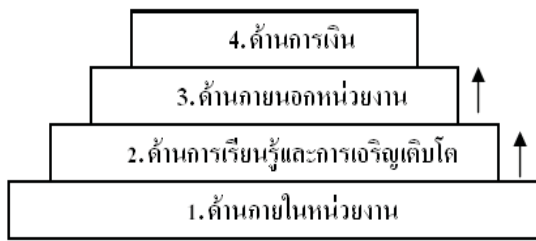
1. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุลที่สำคัญมี 2 ข้อ

1.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรกำหนดนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในเรื่องการสนับสนุนให้โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการวางแผน การเตรียมความพร้อม และการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเพื่อรองรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยี ในเวลาเดียวกัน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน และผู้บริหารควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องดังกล่าวด้วย เช่นนี้ พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ Jonathan Boston, John Martin, June Pallot and Pat Walse อ้างถึงใน Jonathan Boston and Simon Chapple (2014) ที่อธิบายไว้ว่า การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน เช่น การวางแผนกลยุทธ์ และแผนธุรกิจ การทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน การจัดจ้างบุคคลภายนอกให้เข้ามาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวเฉพาะกิจ และการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เป็นต้น

1.2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรจัดให้มีการฝึกอบรม พัฒนา หรือปลูกฝังบุคลากรทุกระดับทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติในเรื่องการสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียน และการยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งควรมีการประเมินผลอย่างจริงจังด้วยว่า บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือพัฒนาได้นำความรู้ไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรมหรืออย่างจริงจัง หรือไม่เพียงใด ข้อเสนอแนะเช่นนี้ เทียบเคียงได้กับแนวคิดของ รวีพร คูศิริ (2558, น. 73) ที่เสนอแนะไว้ว่า ควรเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทั้งผู้บริหาร และผู้ตรวจสอบ โดยมีหลักสูตรอบรมทั้งทฤษฎีและการอบรมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งมีการติดตามผลการปฏิบัติงานหลังจากผ่านการอบรมแล้วด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรกำหนดและนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน ไปปรับใช้สำหรับการวางแผน และการกำหนดขั้นตอนการบริหารจัดการ โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการควรเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้าน (1) ภายในหน่วยงาน (2) การเรียนรู้และการเจริญเติบโต (3) ภายนอกหน่วยงาน และ (4) การเงิน ดังภาพ 4

ภาพ 4 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 2 หรือบุคลากรควรทำวิจัยต่อเนื่องเพื่อพิสูจน์หรือค้นหาค้นหาต่อไปว่า เพราะเหตุใดผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงปรากฏว่า แนวคิดการบริหารจัดการแบบสมดุล ด้าน (1) ภายในหน่วยงาน และ (2) การเรียนรู้และการเจริญเติบโต จึงมีความสำคัญ 2 ลำดับแรก และเพราะเหตุใดด้านการเงิน จึงมีความสำคัญในลำดับท้าย

2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 หรือบุคลากร หรือหน่วยงานอื่นควรทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เช่น การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงเรียนระหว่างโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กับ เขต 3 ตามแนวทางการบริหารจัดการแบบสมดุล 4 ด้าน หรือเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงหรือคล้ายกัน เป็นต้น

References

- Biernacki, P. & Waldorf, D. (1981). Snowball sampling: Problems and techniques of chain referral sampling. *Sociological Methods & Research*, 10(2), 141-163.
- Creswell, J. W. (2002). *Educational research, planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Creswell, J. W., & Clark, L. P. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). Thousand Oaks, California: Sage.
- Guest, G., Namey, E. E., & Mitchell, M. L. (2013). *Collecting qualitative data: A field manual for applied research*. Thousand Oaks, California.
- Jonathan, B., & Simon, C. (2014). *Child poverty in New Zealand*. Wellington: Bridget Williams.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (1996). *The balanced scorecard: Translating strategy into action*. Massachusetts: Harvard Business School.
- Khuhirun, R. (2015). The administration efficiency with regard to auditing of the office of the state audit according to the royal initiatives. *Srinakharinwirot Research and Development Journal*, 7(14), 64-76. (in Thai)
- Wiruchnipawan, W. (2016). *50 concepts and indicators for sustainable public administration*. Bangkok: Profess. (in Thai)
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper & Row.

